

Az európai romák támogatása segíti az üzleti környezetet

Jim Yong Kim és James Wolfensohn

A romák támogatása a szegénység leküzdésében nemcsak helyes kezdeményezés, de hasznos is Európa gazdasága szempontjából.

Fiatalférfiak és nők figyelemre méltó csoportja gyűlt össze a Világbank bukaresti irodája előtt májusban, hogy megünnepelje az Európa-napot. Ezek a fiatal, Közép- és Kelet-Európa különböző országában élő szakemberek ügyvédként, informatikusként, építészként és vállalkozóként kezdték szakmai tevékenységüket az egyetem után.

A csoportnak két közös vonása volt. Egyrészt maguk mögött hagyták azt a társadalmi bélyeget és azokat a kihívásokat, amik a 12 milliósra becsült európai roma közösséghez való tartozással járnak, másrészt mindnyájan a Világbank-csoport és a Nyílt Társadalom Intézet által 2005-ben létrehozott Roma Oktatási Alap kedvezményezettjei voltak.

Ezek az ösztöndíjban részesült fiatalok nyilvánvaló ellentétben állnak a cigányságot általában kísérő, szokásos negatív sztereotípiával. Ehelyett ezek a fiatalok egy olyan Európa jövőképét képviselik, amely gondolja minden polgár tehetségét, illetve bizonyítékai annak, hogy a romák kiemelkedő eredményeket képesek elérni, ha lehetőségük nyílik arra, hogy fejlesszék a tehetségüket.

Miközben az európai sajtó címlapjai az euróövezet rövid távú gazdasági problémáira koncentrálnak, a romák integrációjának hosszú távú célkitűzése lassan forr a háttérben, mint egy olyan nagyrészt feledésbe merült probléma, amely azonban továbbra is Európa egyik legnagyobb kihívása marad.

A romák Európa egyik legszegényebb, ugyanakkor a legnagyobb ütemben növekedő közössége. Négyből három roma él szegénységben, minden harmadik roma havonta legalább egyszer éhesen kerül ágyba, és a romák legalább fele él szegregált közösségekben.

Nemcsak helyes kezdeményezés, ha együttműködünk az európai romákkal a szegénység leküzdésében, hanem okos gazdasági lépés is Európa számára. Közép- és Kelet-Európában gyors ütemben csökken a munkaerő száma, míg a roma népesség száma növekszik. Bulgáriában előreláthatóan az új munkaerőpiaci belépők körülbelül 23%-a roma lesz 2020-ra. Nyilvánvaló, hogy a régió országainak jövőbeni versenyképessége nagy részben függhet attól, milyen gyorsan képesek a romák integrációjára.

A valóság nem biztató. Európában a roma férfiak csupán felének és a roma nők mindössze egynegyedének van munkahelye.

Európának az egész kontinensen összpontosítania kell a romák integrációjára. Ha elfogadjuk, hogy a romáknak egyenlő mértékben kell részesedniük az európai jólétből, akkor lehetőségekre, oktatásra és elfogadásra van szükségük óvodáskortól kezdve. A nagyobb számú roma gyerek számára biztosított óvodai és általános iskolai integráció lehetősége hozzájárul azon készségek fejlesztéséhez, amelyekre a teljes munkaerőpiaci részvételhez van szükségük. Mindenki számára előnyös, ha növeljük a roma tanulók és egyetemi hallgatók számát: az egyes országokban javul a munkaerő minősége, ami beruházásokat vonz, amely beruházások viszont munkahelyeket teremtenek. Okos befektetés ez.

A romák számára mutatkoznak a remény jelei. 2005-ben a Világbank, Soros György Nyílt Társadalom Intézete, a Svájci Fejlesztési és Együttműködési Ügynökség, valamint több közép- és kelet-európai kormány egyesítette erejét a „Roma Integráció Évtizede” elindítása érdekében, melynek célja, hogy hangsúlyozza a romák integrációjának szükségességét. Az európai közpolitikák szerzői kiemelt fontosságúként kezelik a roma integrációt, ami az Unió 2020-ig tartó roma integrációs stratégiák támogatására vonatkozó keretrendszeréből is kitűnik.

Eközben a Világbank-csoport az Európai Bizottsággal és az EU közép- és kelet-európai tagállamaival is együttműködik a romák támogatása érdekében. Hasonlóképpen együttműködünk Bulgáriával és Romániával is a romák korai oktatása terén, a szerbiai iskolák teljesítményének fejlesztésében, az iskolai eredmények javításában Macedóniában, és a romániai földregisztráció támogatásában.

Még ennél is sokkal többet lehet cselekedni. Több évszázados előítéletet kell most következetes vezetéssel jóvátenni. Mindenekelőtt a közép- és kelet-európai államoknak történelmi lehetősége nyílik arra, hogy részesedjenek a kevésbé fejlett EU tagállamok számára a következő hét évben a roma integráció fejlesztésére kiutalt költségvetési források előnyeiből. Ezek az alapok léteznek – csupán mozgósítani kell őket. Másodsorban a feltörekvő fiatal roma szakembereknek kell egyesíteniük erejüket az idősebb roma vezetőkkel a változások megvalósítása érdekében.

Májusban Bukarestben tizenkét ilyen potenciális fiatal vezetővel beszélgettünk, azonban még sokkal több roma fiatalot kell támogatni. Ez nemcsak helyes kezdeményezés ezen sok nehézséggel küszködő közösség esetében, hanem okos gazdasági lépés is Európa jövője érdekében.

Jim Yong Kim a Világbank-csoport elnöke. James Wolfensohn 1995-2005 között volt a Világbank elnöke, jelenleg a Wolfensohn & Company, LLC elnöke.